

GLAZBENI ŽIVOT U RIJECI DO KRAJA 1979. GODINE

a) KONCERTNI ŽIVOT

Zbog obnavljanja i uređenja dosadašnjih adekvatnih prostora za koncertnu, opernu i kazališnu djelatnost, glazbeni se je život u Rijeci i ove godine odvija u drugim prostorima. U ovom prikazu osvrnut ćemo se samo na zapaženije koncertne izvedbe i značajnije operne produkcije.

7. — 14. listopada u okviru republičke djelatnosti na promicanju umjetničkog amaterizma Rijeka je zaступana s dva puhačka orkestra: »Spinčići« i »Trsatska glazba« s nastupima u Karlovcu, dok je Pjevački zbor »Jeka Primorja« na smotru pjevačkih zborova iz Hrvatske u Zadru izveo skladbe I. Matetića-Ronjova, Z. Kodalyja, S. Zlatića, J. Kaplana i društvenog zborovođe D. Prašelja.

15. listopada Narodno kazalište »Ivan Zajc« priredilo je simfonijski koncert pod naslovom *Klavirska glazba*, kojom je ravnalo Vladimir Benić, a solisti su bili J. Muraj, S. Radić, F. Došek i B. Urlich. Na rasporedu su bila ova djela: Rossini: *Predigra operi Kraljiva svraka*; Beethoven: *Koncert za glasovir i orkestar G-dur*, op. 58; Urlich *Semplice, Rahmanić: II. koncert za glasovir i orkestar c-mol*, op. 18. Koncert je bio dobro posjećen i primljen, te s jednakim uspjehom ponovljen 16. listopada.

5. studenog održan je drugi simfonijski koncert pod naslovom »Mozartovo veče«. U prvom djelu koncerta izvedene su skladbe: *Mala noćna glazba* (K.V. 525) i *Koncert za glasovir i orkestar, Es-dur*, (K.V. 449) (glasovir: Ksenija Kos). Na drugom dijelu koncerta operni zbor sa solistima: Zorka Wolf — sopran, Mira Zidarić — mezzosoprano, Anton Možina — tenor i Dinko Lepi — bas, izveo je u izvornoj verziji *Krudibenu misu*, C-dur (K.V. 317). Koncertom je sugestivno ravnalo Davorin Hauptfeld.

14. — 18. studenog održana je u Opatiji XVI. tribina muzičkog stvaralaštva Jugoslavije. Prve večeri (14. XI.), u Kristalnoj dvorani Hotela »Kvarner« nastupio je simfonijski orkestar RTV-Ljubljana pod ravnateljem Lovre Matačića, izvezvši među ostalim i njegovu *Baladu konfrontacija*, koja je ostala jedno od najzapaženijih djela na Tribini. Iste večeri nastupio je i Beogradski klavirski studio. Drugi je dan bio najobiljniji koncertima: jutarnji komorni koncert u dvorani hotela »Imperial«, podnevni koncert s magnetofonskim vrpca, orguljski koncert u katedrali sv. Vida u Rijeci u 17 sati, večernji koncert zabora RTV-Beograd u dvorani »Imperial« u 20 sati i zatim u istoj dvorani komorni koncert, te noćni koncert u 23 sata u dvorani »Kvarnera«. Treći dan je dopadne u »Kvarneru« bilo posvećeno Umjetničko-sociološkoj tribini, na kojoj se raspravljalo o domaćem glazbenom djelu i uvjetima njegove egzistencije, kao glavnoj temi koja je bila podijeljena na dva dijela: *Kultura i umjetničko djelo i Mužičko djelo i tržište*. Podne u 16.30 sati održan je komorni koncert, a navečer u 20 sati koncert Zagrebačke filharmonije pod ravnateljem Milana Horvata (Hotel »Kvarner«) i u 22 sata komorni koncert (Hotel »Imperial«). Četvrti dan u 9 sati nastavljena je prethodna rasprava umjetničko-sociološke tribine, u 20 sati bio je koncert Makedonske filharmonije pod ravnateljem Fimča Matočkog. Posljednji, peti dan tribine bio je kao konferencija za novinare na kojoj se raspravljalo o reprezentaciji našeg glazbenog stvaralaštva u našoj i svjetskoj glazbenoj kulturi.

Ove godine Tribina je imala i jednu novost: koncertno veče avangardne glazbe za orgulje. U tu svrhu katedrala je stavila na raspolaganje svoje orgulje koje su jedne od najboljih u Rijeci i na njima se 15. studenog predstavio ugledni orguljaš Hubert Bergant iz Ljubljane. U crkvi punoj domaćih i stranih slušatelja umjetnik je predstavio skladbe trojice skladatelja: Vlastimir Trajković, Epimetej, Lojze Le-

bić, *Okus po času ki beži*, i Vid Kulenović, *Iluminacija*. Ta djela stvorena u suvremenom glazbenom izrazu s osebujnim ritmičkim i harmonijskim govorom, kao u nekom traženju nove duhovnosti koja izvire iz općeljudske problematike i žeze o tome govoriti suvremenom čovjeku stilom njegovih glazbenih poimanja, dobila su u umjetničkom predavanju Huberta Berganta neku posebnu zvučnost. U dinamičkom rasponu od prozračnih eteričnih ugođaja do grandioznih zvukovnih sklopova izvedenih u graničnoj mogućnosti orgulja (»pleno organo«) s još nečuvenim zvukovnim bojama na ovim orguljama, umjetnik, ne samo što je pokazao osobno majstorstvo nego i velike mogućnosti katedrale i njezinog glazbala, koje je stvaralo nezaboravne blokove suzvuka u širokom izražajnom spektru. Slušatelji su pomno pratili čitav koncert koji je one što možda prvi put slušaju ovakvu glazbu iznenadio u svojoj neobičnosti, a sve ih je više ili manje navodio na razmišljanje o prikazanim djelima tzv. novog zvuka prema kojima nisu mogli ostati indiferenti. Srdačan pljesak na kraju koncerta bio je znak prihvatanja ove koncertne večeri kakva se je prvi put doživjela pod svodovima katedrale.

16. — 20. studenog gostovao je u Rijeci Nikola Rackov (Beograd). On je u organizaciji Mužičke omladine — Rijeka održao 14 koncerata na glasoviru u riječkim osnovnim i srednjim školama i još u nekim ustanovama, predstavivši tri programa: Beethoven — *Za Elizu, Plesovi za klavir i Priča o Georgu Gershwinu*. Takav pristup pokazao se vrlo sretan, a bio je i dobro odmjeren, pa je kod nazočnih izazvao osobitu pozornost.

26. prosinca Narodno kazalište »Ivan Zajc« priredilo je Novogodišnji koncert s djelima Johanna Straussa, pod ravnateljem Davorinom Hauptfeldom, sa solisticom Jadrankom Bijelić.

DANI HRVATSKE GLAZBE za 1979., koji se osim u Zagrebu kao središtu održavaju i po drugim mjestima u Hrvatskoj, nisu ove godine u Rijeci održani iz nekoliko razloga. Koncertni ured Rijeka, koji je pokazivao izvjesno zanimanje za prenošenje nekoliko koncerata iz Zagreba u Rijeku nije, kako je već prije navedeno, mogao sudjelovati jer je koncertna dvorana u preuređenju, a drugih mogućnosti nije bilo. Narodno kazalište »Ivan Zajc« bilo je zabavljeno pripremama za gostovanje Opere u Luxemburgu, pa nije priredilo ni jedan koncert u tom smislu, iako je to možda moglo biti u nekom terminu. Tribina u Opatiji jedina je imala domaća djela u svojim rasporedima, ali na jugoslavenskoj razini, kao XVI. tribina stvaralaštva u Jugoslaviji. Tako je Rijeka ostala prikraćena za manifestaciju koja je kroz desetgodišnje postojanje pokazala puni smisao, pa bi je nadalje trebalo poboljšavati i proširivati da postigne još veći ugled i ako se neke organizacijske slabosti svedu na najmanju mjeru.

b) OPERNI ŽIVOT

9. listopada izvedena je opera *Istarska svadba* kojom je počašćen skladatelj Antonio Smareglia prigodom 125. obljetnice rođenja i 50. obljetnice smrti. Ova je opera vrlo dobro primljena i uspjela ljetos na ljetnim pozornicama u Opatiji, Puli i Ljubljani, pa je ovo bilo prva njezina izvedba u kući.

26. listopada izvedena je u kazalištu obnovljena Verdijeva opera *Rigoletto* pod ravnateljem Vladimira Benića, u kojoj su prvi put u Rijeci nastupili Vlatka Oršanić kao Gilda i Bojan Šober kao Monterone. Naslovnu ulogu pjevao je Ferdinand Radovan. Opera je ponovno izvedena 22. XI., ali ovaj put u naslovnoj ulozi nastupio je gost iz Sarajeva Dušan Bugarin, koji je svojim ugodnim glasom i pažljivo razrađenim likom oduševio.

4. prosinca izvedena je pod ravnateljem Vladimira Benića Verdijeva opera *Krabuljni ples*. To je bio i glavni pokus pred odlazak na gostovanje u Luxemburg pa su zato ovom prilikom nastupili gosti: Carlos

Montanè (Riccardo), Wassili Janulako (Renato), Radmila Smiljanić (Amelija) i Gordana Jevtović (Oscar).

10. — 13. prosinca riječka Opera gostovala je s tri predstave Verdijeva *Krabuljnog plesa* u Luxemburgu u navedenoj izvoditeljskoj postavi. Izvedbe su bile dobro primljene pred punim gledalištem pa je za sljedeću sezonu predviđeno novo gostovanje.

21. prosinca izvedba Gotovčeve opere *Ero s onoga svijeta* bila je u znaku proslave Ljubomira Stračića, kojemu je ovaj nastup u naslovnoj ulozi bio 250. put u predavanju popularnog lika Era, čime se on potvrdio ne samo u svojoj matičnoj kući u Rijeci nego i diljem zemlje.

28. prosinca u sklopu novogodišnjih raspoloženja izvedena je Tijardovićeva opereta *Mala Floramy* pod ravnateljem Krunoslava Kajdija, a u naslovnoj ulozi nastupila je stalna gošća Gertruda Munitić uz Petru Jelasku, također gosta iz Splita, u ulozi Štor Bepa.

UMJETNIČKI USPJEH BOJANA ŠOBERA

Mladi riječki bariton Bojan Šober došvao je nedavno u Italiji vrlo zapažen umjetnički nastup na dva natjecateljska koncerta. Naime, na međunarodnom glazbenom natjecanju pod naslovom »30 Concorso internazionale di musica G. B. Viotti — 1979 — Vercelli (Italia)« predstavilo se 75 natjecatelja s raznih strana svijeta, među kojima je riječki umjetnik bio najmlađi, ali je uspio ući u polufinale, a zatim u finale, gdje je postigao II nagradu. Na prvom koncertu 11. listopada o. g. pjevao je, kao i svaki od sedmorice natjecatelja, dvije operne arije: Verdi: *Moć sudbine, (Urna fatale)* i Zajc: *Nikola Šubić Zrinski, (Gle kako divno sjaji grad)*. Na drugom koncertu 12. listopada izveo je također dvije arije: Mozart: *Figarov pir (Non più andrai)* i Verdi: *Otello (Credo)*. Ovom međunarodnom uspjehu prethodio je zapaženi nastup na koncertu polaznika konzervatorija »Cesare Pollini« u Padovi, 11. lipnja 1979., kojom prilikom je Bojan Šober pjevao basovsku dionicu *Male svečane mise* G. Rossinija — (*Petite messe sollenelle*). Taj ga je uspjeh i doveo na natjecanje u Vercelli. Vrijedna i pohvalna činjenica da Bojan Šober na svojim koncertima nastoji upoznati stranu umjetničku javnost i s našim pjevačkim djelima, s kojima je, usput rečeno, doživio također velika priznanja, pa za sve navedene uspjehe zasluzuje i od svojih sugrađana srdačne i iskrene čestitke i poticaj za daljnje umjetničke uspjehe.

OTKRIVANJE SPOMEN-PLOČE IVANU MATETIĆU-RONJGOVU U KLANI

25. XI. 1979. održana je u Klani kraj Rijeke mala svečanost: Na zgradici osnovne škole otkrivena je spomen-ploča Ivanu Matetiću-Ronjgovu, koji je u školskoj godini 1904/1905. učiteljevao u Klani. O Matetićevim danima u Klani i njegovu glazbenom i rođoljubnom djelovanju među učenicima i žiteljima Klane govorio je Josip Sokolić, a potom je o djelatnosti Kulturno-prosvjetnog društva »Ivan Matetić-Ronjgov i o proslavi 100-obljetnice rođenja ovog našeg značajnog skladatelja govorio književnik David Kabalin. U vezi s tim valja napomenuti da navedeno društvo iz Rijeke pod pokroviteljstvom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti s predsjednikom dr. Jakovom Sirokovićem želi cijeloj proslavi dati dostojno obilježje što bi se odrazilo u tiskanju, dopunjavanju i izdanju svih djela Ivana Matetića-Ronjgova, gramofonske ploče s njegovim značajnim djelima, monografije, poštanske marke i značke i ustanovljenje Nagrade »Ivan Matetić-Ronjgov« za zbornu skladbu. 100. obljetnica rođenja pada točno 10. travnja 1980., pa bi sve te priredbe trebale najkasnije početi u to vrijeme.

V. F.

VIJESTI IZ INOZEMSTVA

JUBILARNI HIMNOLOŠKI SIMPOZIJ

Internacionalno i interkonfesionalno himnološko društvo IAH (Internationalen Arbeitsgemeinschaft für Hymnologie) je zabilježio svoju 20. godišnjicu osnutka i 10. savjetovanje, odnosno simpozij. Simpozij je održan od 30. VII. do 5. VIII. 1979. g. u Regensburgu. Za ovo jubilarno zasjedanje nije slučajno izabran Regensburg. Taj grad je iste godine slavio 1800. g. kao rimska utvrda Castra Regina, a glasoviti dječaci pjevači (Domspatzen) 1000 godišnjicu postojanja. Regensburg je grad koji živi od prošlosti i koji prošlost pretvara u sadašnjost. Zato je i himnolokski simpozij ovdje održan. Na tom savjetovanju je prisustvovalo oko 120 sudionika gotovo iz cijele Europe i nekih američkih država. Iz naše zemlje su bili prisutni Dr Miho Demović (Dubrovnik), Dr Marijan Smolik (Ljubljana), i Josip Mioč (Subotica). Tema o kojoj se na ovom jubilarnom sastanku raspravljalo, bila je »Međunarodna i međukonfesionalna himnologija — problemi i zadaći«.

10. simpozij koji je održan u prostorijama regensburgskog sveučilišta, otvorio je dekan sveučilišta prof. Dr. Dieter Henrich i predsjednik IAH Dr Markus Jenny (Švicarska). Uvodno predavanje je održao profesor katedre za staru muziku Dr. Herman Beck. Prof. Beck je govorio o reformiranoj crkvenoj glazbi u 19. st. u Regensburgu. U svom referatu Beck je iznio opširno glazbeni život crkve u Regensburgu prije obnove, a zatim samu obnovu, koja se proširila na cijelu Crkvu. Navečer je Dr. Beck sa svojim studentima sa Instituta za staru muziku izveo uskrsni igrokaz *Les Trois Maries* Wolfganga Siebera.

Redovan rad je počeo 31. VII. i tekao je uključivo do 4. VIII. Ovaj puta rad IAH je tekao po radnim grupama. Odmah na početku radnoga dana predsjednik IAH Dr Jenny je izložio temu, razradio i osvjetlio, da bi se sudionici mogli podijeliti. Grupa A je raspravljala o znanstvenim vidovima teme. U grupi B se raspravljalo o jezičnim problemima. U grupi C o raznim pjesmaricama i u grupi D o pojedinačnim problemima. Na koncu je načinjen zajednički zaključak.

Sudionici su imali svaki dan zajedničku službu Riječi, a osim toga jedanput su prisustvovali evangeličkoj službi Božjoj u crkvi sv. Oswaldu i pontifikalnoj misi koju je služio katolički biskup Dr. Rudolf Graber u crkvi sv. Emmerana. Simpozij je bio pozitivan i vrijedan, sigurno jedan daljnji doprinos himnologiji i muzikologiji.

M.

VII. MEĐUNARODNI NATJECAJ ZA ORGULJE

Velika nagrada Chartre-a
od 27. kolovoza do 21. rujna 1980.

Interpretacija:

Prve eliminacije: 4 skladbe — za provjeru memorije — izvesti napamet: Buxtehude, Bach, Daquin, C. Franck.

Druge eliminacije: 3 određene skladbe izvesti napamet: Bach, Vierne, Jacques Carpentier.

Finale: djelo od Grigny-a, Bacha, M. Dupré-a i jedan komad od Xavier Darasse-a.

Improvizacija:

Prve eliminacije: interpretacija (ista djela kao i gore spomenute interpretacije); improvizacija: koral varirani, harmonizacija plus tri varijacije.